

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini

Smjernice za saradnju medija sa policijom

Policija i mediji u vršenju svojih profesionalnih zadataka i u interesu javnosti ostvaruju saradnju i stvaraju odgovorne, profesionalne i partnerske odnose i prakse zasnovane na razumijevanju, povjerenju i proaktivnom pristupu. Transparentnost rada, jednako postupanje prema svim medijima i novinarima u pristupu informacijama i zaštita prava novinara su temelj ove saradnje. Smjernice predstavljaju najvažnije standarde koji proizilaze iz međunarodnih dokumenata i domaćeg zakonskog okvira i nisu obavezujuće.

Policija i mediji imaju obavezu poštovati pozitivne zakonske propise.

1. Novinari su dužni da se identificiraju na legitiman zahtjev policijskog službenika, odnosno da otkriju svoj identitet u službenom kontaktu s policijom.
2. Novinari trebaju nositi novinarsku iskaznicu tokom obavljanja profesionalnih zadataka. Novinarska iskaznica koja sadrži ime, fotografiju, kao i osnovne podatke o mediju ili udruženju novinara, dovoljna je da se utvrdi profesionalni identitet.
3. Novinari su dužni poštovati policijske upute, upozorenja i naredbe kada prilaze mjestima s ograničenim pristupom.
4. Od novinara se može zahtijevati da od policije i drugih nadležnih organa traže dopuštenje za pristup posebnim mjestima (npr. mjesto zločina), i mogu biti podvrgnuti posebnim ograničenjima (npr. bez fotografisanja). Novinari su prilikom izvještavanja sa mjesta događaja dužni voditi računa o interesu javnosti da bude informisana, ali i poštovanju ljudskog dostojanstva i osnovnih prava drugih.
5. Novinari su dužni pridržavati se Kodeksa za štampu i online medije i Kodeksa o audiovizuelnim uslugama i medijskim uslugama radija pri obavljanju svojih profesionalnih zadataka, uključujući i prilikom izvještavanja o postupanju policije.
6. Novinari se trebaju suzdržati od namjernog i svjesnog objavljivanja materijala za koje mogu pretpostaviti da će ugroziti policijski rad i istragu.
7. Novinari imaju obavezu da štite izvor informacija tokom ispitivanja i provjera od strane policije. Novinari, kao i građani, imaju pravo angažirati advokata tokom policijskog ispitivanja.
8. Novinari su dužni poštovati pravo na privatnost prilikom izvještavanja o identitetu žrtve krivičnog djela ili nesretnog događaja. Novinari ne smiju otkrivati identitet djeteta ili maloljetnika ukoliko se radi o krivičnom djelu na štetu djece i maloljetnika ili o kaznenom

djelu u kojima su djeca i maloljetnici počinitelji. Novinari su obavezni poštovati pravo na privatnost i najbolji interes djeteta u svim situacijama. Identitet žrtava zločina počinjenog iz mržnje, žrtava silovanja i ostalih oblika seksualnog nasilja, ne smije se otkriti bez dopuštenja žrtve ili dok policija zvanično ne saopšti identitet. Identitet preminulih žrtava se smije otkriti tek kada se dobije dopuštenje od uže porodice, ili nakon formalnog saopštenja od strane policije.

- 9.** Policija ne može novinarima oduzimati opremu ili materijale koje su prikupili novinarskim radom, osim ako je u pitanju izvršenje sudske naredbe. Materijali i oprema koji se oduzimaju u skladu sa važećim zakonima i koji mogu poslužiti kao dokaz u sudskom postupku se mogu privremeno oduzeti i predati sudu na čuvanje. Za privremeno oduzete predmete izdaje se potvrda.

- 10.** Novinari imaju pravo da sve slučajeve nasilja, prijetnji, zastrašivanja ili uznemiravanja u vezi sa vršenjem svojih profesionalnih zadataka, kao i pritužbe na postupanje policijskih službenika, prijave policiji i nadležnom tužilaštvu.